

IV Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, May 2017
 (Repeaters) (2012-13 and Onwards)
 LANGUAGE SANSKRIT – IV
 Abhijnana Shakuntalam (V – VII Acts) and Histroy of Sanskrit
 Dramatic Literature

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instruction : Answer in Kannada, English or Sanskrit.

- I. द्वयोः प्रबन्धं लिखत । (2×12=24)
 ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.
 Write an essay on **any two**.
- 1) अभिज्ञान शाकुन्तलम् नाटकस्य सप्तमाङ्कं अचिकृत्य लिखत ।
 ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕದ ಏಳನೆಯ ಅಂಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
 Write about Seventh Act of the drama Abhijnana Shakuntalam.
- 2) शकुन्तलायाः पात्र चित्रणं कुरुत ।
 ಶಕುಂತಲೆಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.
 Sketch the character of Shakuntala.
- 3) दुष्यन्त-शकुन्तलयोः समागमं अधिकृत्य लिखत ।
 ದುಷ್ಯಂತ-ಶಕುಂತಲೆಯರ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.
 Write about the union of Dushyanta and Shakuntala.
- II. चतुर्णां भाषान्तरं कृत्वा विवरणं कुरुत । (4×6=24)
 ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಣೆ ಬರೆಯಿರಿ.
 Translate and explain **any four** slokas.
- 1) रम्याणि वीक्ष्य मधुरांश्च निशम्य शब्दान्
 पर्युत्सुको भवति यत्सुखितोऽपि जन्तुः ।
 तच्चेतसा स्मरति नूनमबोधपूर्वं
 भावस्थिराणि जननान्तरसोहृदानि ॥
- 2) स्वसुखनिरभिलाषः खिद्यसे लोकहेतोः
 प्रतिदिनमथवा ते वृत्तिरेवंविधैव ।
 अनुभवति हि मूर्ध्ना पादपस्तीब्रमुष्णं
 शमयति परितापं छायाया संश्रितानाम् ॥

- 3) यदि यथा वदति क्षितिपस्तथा
त्वमसि किं पितुरुत्कुलया त्वया ।
अथ तु वेत्सि शुचि व्रतमात्मनः
पतिकुले तव दास्यमपि क्षमम् ॥
- 4) स्वप्नो नु माया नु मतिभ्रमो नु
क्लिष्टं नु तावत्फलमेव पुष्यम् ।
असंनिवृत्यै तदतीतमेते
मनोरथा नाम तटप्रपाताः ॥
- 5) साक्षात्प्रियामुपगतामपहाय पूर्वं
चित्रर्पितां पुनरिमां बहु मन्यमानः ।
स्रोतोवहां पथि निकामजलामतीत्य
जातः सखे प्रणयवान्मृगतृष्णिकायाम् ॥
- 6) अन्तर्गतप्रार्थनमन्तिकस्थं जयन्तमुब्दीक्ष्य कृतस्मितेन ।
आमृष्टवक्षोहरिचन्दनाङ्गा मन्दारमाला हरिणा पिनद्धा ॥

III. भाषान्तरं कुरुत ।

(1×10=10)

५०७०७०७०७.

Translate.

प्रतिहारी - देव कुतूहलगर्भः प्रहितो न मे तर्कः प्रसरति । ननु दर्शनीया पुनरस्या आकृतिर्लक्ष्यते ।

राजा - भवतु । अनिर्वर्णनीयं परकलत्रम् ।

शकुन्तला - (हस्तमुरसि कृत्वा आत्मगतम्) हृदय किमेवं वेपसे । आर्यपुत्रस्य भावमवधार्य धीरं तावद्भव ।

पुरोहितः - (पुरो गत्वा) एते विधिवदर्चितास्तपस्विनः कश्चिदेषामुपाध्यायसंदेशः । तं देवः श्रोतुमर्हति ।

अथवा

विदूषकः - तिष्ठतावत् । अनेन दण्डकाष्ठेन कन्दर्पबाणं नाशयिष्यामि । (इति दण्डकाष्ठमुद्यम्य चूताङ्कुरं पातयितुमिच्छेति)

राजा - (सस्मितम्) भवतु । दृष्टं ब्रह्मवर्चसम् । सखे क्वोपविष्ट प्रियायाः किञ्चिदनुकारिणीषु लतासु दृष्टिं विलोभयामि ।

विदूषकः - नन्वासन्नपरिचारिका चतुरिका भवता संदिष्टा, माधवीमण्डप इमां वेलामति - वाहयिष्ये, तत्र मे चित्रफलकगतां स्वहस्तलिखितां तत्रभवत्याः शकुन्तलायाः प्रतिकृतिमानयेति ।

IV. त्रयाणां सन्दर्भ सहितं विवरणं कुरुत ।

(3×4=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any three** sentences.

- 1) शमयति परितापं छाया संश्रितानाम् ।
- 2) मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ।
- 3) न च खलु परिभोक्तुं नापि शक्नोमि हातुम् ।
- 4) मयि क्रूरे थत्तत्सविषमिव शल्यं दहति भ्रम् ।
- 5) जातः सखे प्रणयवान्मृगतृष्णिकायाम् ।
- 6) तं चेत्सहस्रकिरणो धुरि नाकरिष्यत् ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

- 1) धनमित्रप्रसङ्गः ।
- 2) धीवरप्रसङ्गः ।
- 3) गौतमी ।
- 4) कण्वशिष्याः ।

VI. अ) संस्कृतनाटकानां उत्पत्ति, विकासं च अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

(1×10=10)

ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the origin and development of Sanskrit Drama.

ಅಥವಾ / ಅಥವಾ / OR

ಸಂಸ್ಕೃತನಾಟಕ ಲಕ್ಷಣಾನ್ಯಾಧಿಕೃತ ಪ್ರಬಂಧಂ ಲಿಖತ ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the characteristic features of Sanskrit Dramas.

आ) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two**.

- 1) शूद्रकः ।
- 2) उत्तररामचरितम् ।
- 3) वेणीसंहारः ।
- 4) श्रीहर्षः ।